

[Gustav Pedersen.]

måde, at man søger at få en del af disse bevillinger samlet i mere generelle bevillinger, altså at få gjort ikke blot finanslovsforslaget, men i første række anmærkningerne til finanslovsforslaget noget mere summariske. Til gengæld skulle så de meget store eller principielle bevillinger — en bevillings principielle karakter har jo ikke altid forbindelse med dens størrelse — føres til behandling i selve tinget. Jeg skal ikke ved denne lejlighed komme ind på, under hvilke former det kunne ske, men kun understrege, at det kan ske dels ved at have en fortsat løbende anden behandling, dels selvfølgelig også derved, at der kommer et lovforslag i hvert enkelt tilfælde; måske kan der være tale om at anvende begge metoder under hensyn til sagernes og bevillingernes karakter. Jeg understreger altså, at der er ikke taget noget standpunkt på dette tidspunkt. Der er derimod, som det fremgår af Andre selvstændige forslag nr. III, stillet forslag om, at folketinget nedsætter et udvalg, som skal prøve på at opklare de forhold, der har forbindelse med denne sag, og ved forhandling med administrationen undersøge, om man kan gennemføre sådanne ændringer, at spørgsmålet kommer sin løsning noget nærmere. I samme forbindelse anbefaler jeg altså dette forslag til vedtagelse.

Det har i forbindelse med spørgsmålet om nedsættelse af dette udvalg været drøftet, om måske de ikke-udvalgsberettigede partier kunne få adgang til det, og der har været enighed om, at på samme måde som man har ladet Danmarks retsforbund, der ikke havde adgang til at være medlem af udvalget for forretningsordenen, sende en repræsentant til møderne, må det også være naturligt, at de partier, der normalt ikke er udvalgsberettigede, får adgang til at sende repræsentanter til at deltage i dette udvalgs kommende møder. Vi håber, at vi derved får en forhandlingsbasis, så vi kan nå et stykke frem, fordi der kan vindes ikke så få forbedringer i forbindelse med selve folketingsarbejdet, om man kunne være heldig at nå et resultat.

I § 13 er det bestemt, at der kan stilles ændringsforslag ved tredie behandling også af et enkelt medlem. Denne bestemmelse, der giver det enkelte medlem ret til at stille ændringsforslag både ved anden og ved tre-

die behandling, uanset om vedkommende er eller kan blive medlem af et udvalg, skulle samtidig have til hensigt at forskubbe forhandlingerne mod den sidste del af arbejdet. Hidtil har det været sådan, at hovedparten af forhandlingerne har fundet sted ved førstebehandlingen, medens man har haft noget mindre ved anden behandling og forholdsvis lidt forhandling ved tredie behandling. Da det af mange grunde, som jeg senere skal omtale ganske kort, vil være ønskeligt at forskubbe forhandlingerne på den måde, at hovedvægten lægges på anden behandling, må det også være rimeligt at give større mulighed for at få ændringer vedtaget ved tredie behandling, og derfor har vi strøget den gamle bestemmelse gående ud på, at der skulle mindst 15 medlemmer til at stille ændringsforslag til tredie behandling.

Bestemmelserne i §§ 13 og 15, om henholdsvis udsættelse af et lovforslags behandling 12 søgnedage mellem anden og tredie behandling og folkeafstemning, som indeholdes i § 15, skal jeg ikke omtale, men blot gøre opmærksom på, at de er en naturlig følge af selve grundlovsændringen.

I § 17 er der indføjet en bestemmelse gående ud på, at andre selvstændige forslag kan fremsættes på samme måde som et lovforslag. Jeg tror, at det både under hensyn til forhandlingens karakter, men ikke mindst af hensyn til forhandlingsgangen vil være et fremskridt, at der er en fremsættelsestale, som kan gennemarbejdes af dem, der iøvrigt ønsker at deltage i forhandlingen, og det giver endelig også forslagsstilleren en bedre forhandlingsmulighed, når selve fremsættelsestalen ikke skal blandes sammen med forhandlingen.

Regeringserklæringerne, som er føjet ind i § 19, må vistnok også betragtes som et forsøg. Der har jo gennem mange år været yttret ønske fra skiftende ministre om adgang til at afgive en erklæring til tinget, og vi har forhandlet spørgsmålet gennem nogle år i udvalget for forretningsordenen, men er altså hidtil ikke nået til noget resultat. Det skal ikke skjules, at det forslag, der foreligger her, i høj grad har kompromissets karakter. Hvordan det vil virke, er det ikke muligt at afgøre med fuld sikkerhed. Vi må altså betragte det som et forsøg, men tale-tiderne kan jo ændres, hvis det skulle være